

FESTA MAJOR

Certament que la Festa Major de Vila-seca, en el decurs dels anys, ha sofert una regressió parella i perfectament superposable a la degradació que ha experimentat el mateix poble.

Quan la vila era eminentment pagesa, el 3 d'agost s'esqueia en plena activitat agrícola. La recollida de verdures i fruites del camp, el reg d'arbres i plantes per combatre els sols estavelladors i les secades d'estiu, protagonitzaven la vida del vila-secà, absorbit pel treball feixuc que anava de sol a sol i quasi sense hores de descans. No obstant això, el vila-secà era capaç -perquè s'ho podia permetre- de deixar el camp un o dos dies per dedicar-los al poble i la seva festa. I això que les festes no eren precisament de descans i els balls i saraus duraven fins a punta de dia. Però el vila-secà tenia il·lusions i ganes i, malgrat l'esgotament físic, començava per empolistrar-se amb les seves millors robes; els homes, anys a rera amb mitja blanca i calça curta, després, entrajats i encorbatats; les dones, estrenant el millor vestit. I hom resseguia tots els actes de la Festa Major amb alegria i sense desapropiar-ne cap ni un.

Al segle passat, un esdeveniment tenia lloc cada any. Era "El Ball de Sant Esteve", espectacle recitat, cantat, ballat i representat que resumia la tradicional i arrelada llegenda del Rescat de les Cent Donzelles. Avui d'allò, no més en resta el record tramès, alguns textos i, fins i tot, els esbossos del vestuari que usaven els actors. Es quelcom que tingué i té suficient importància com per decidir-se d'una vegada a revifar-ho.

Entrant ja al nostre segle, els actes, a part els de caràcter religiós, espolaritzaven a les societats recreatives amb les consuetes Sessions Vermut amenitzades per orquestrines i vocalistes de fama i cobles de sardanes, les sessions de concert, sarsuela i balls a la tarda i a la nit.

Les funcions religioses es centraven en la Missa Major del matí on calia acudir-hi proveït d'un ventall per la calor que feia a l'església -tothom anava amb trajo- i per la durada de l'ofici solemne que era cantat i acompanyat d'orquestra; i amb sermó a càrrec d'un predicador invitat. I, a la tarda, la solemne processó pels carrers i places de la vila acompanyant la imatge i el tabernacle del Patró de la vila, Sant Esteve Protomàrtir.

A casa es dinava tard i bé i amb abundància. Anys a rera es matava un sol bou, suficient per a abastir tot el poble. Es menjava doncs sopa de "caldo" i bou rostit o també pollastre que es criava al corral de cada casa. També es menjava sopa de tripa. Més tard vingueren els canelons, els entrants variats i el xampany. L'àpat, llarg i pesat, sovint es feia en companyia dels parent de fora vila que venien cada any a passar les festes. La presència de forasters a taula era una constant d'aquestes festes i la tertúlia s'allargava al voltant de la millor cuberteria, de la vaixel·la bona, de la cristalleria bona i del joc de taula bò.

A la post-guerra franquista, cal esmentar un acte que assolí molta popularitat, com fou la "Carrera Ciclista" organitzada per l'Ateneu i en la que especialment als començaments hi participaven joves vila-secans. El recorregut de la cursa anà variant amb els anys. Però, això sí, el final, la meta, era sempre a la Plaça de Voltes que llavors s'en deia del General Mola. Per cert que aquest a sigut un dels poquíssims noms de carrer restituïts per la democràcia; però amb tan mala fortuna, que s'ha fet amb un rètol erroni; sort que el poble segueix emprant la grafia correcte. Allí, a la Plaça de Voltes doncs, s'hi aplegava tot el poble, per veure l'arribada dels corredors amarats de suor i el repar-

tinent de trofeus.

Però, a començaments dels anys 60, la Festa Major inicia una decadència imparable; conseqüència directe de l'implantació del turisme a la nostra costa i la corresponent regressió de l'agricultura. El vial-secà abandona el camp i busca treball vora el mar; més sotmès i més lligat, però econòmicament més segur. Aquesta situació ja no permet perdre dos dies de treball ni tant sols esmersar dues nits senceres i seguides, tenint que acudir a la feina puntualment l'en demà al matí. Situació ultra condicionant i inhibitoria, comparada amb la que es produïa quan el vila-secà feia vida pagesa. El procés, ja he dit, ha sigut imparable i s'ha vist inclús potenciat més tard per la implantació de la indústria que ha comportat a més dels horaris rígits i els torns de treball, una població nova que res coneixia de la Festa Major i que poc l'interessa el conservar-la.

Fora els actes que s'organitzen cal el vespre, el poble, durant el dia resta quasi desert, quiet i massilent. Aquella remor de gent passejant pels carrers, de criatures empaitant-se i jugant amb alguna xuxeria comprada a la fira, de trompetes de llauna, de solemnes marxes processionals, de les musiques que impregnaven el cel... han callat, i res o molt poc fa que el 3 d'agost sembli la Festa Major. I crec que poc es pot recuperar. El nostre poble ha canviat. Tot allò que ara es pugui organitzar serà nou i diferent. Cal veure si, al menys, som capaços de fer la Festa Major, encara que sigui nova. Benvinguda sia.

Carles Jansà i Gran. Vila-seca.

Un Grupo de Jóvenes, al acercarse las fechas de la Fiesta Mayor de Vera no y comprobar que ni se creaba una comisión para programarlas ni ninguna entidad se decidía a realizarlas, decidió poner " toda la carne en el asador": Pedir una ayuda al Ayuntamiento y acometerla con todo nuestro entusiasmo: y lo hacemos porque apreciamos el pueblo, porque no queremos que se quede sin celebrarla, porque no nos conformamos con la alternativa de las Sociedades y porque, finalmente, deseamos sirva para el lanzamiento del futuro "Grupo de Jóvenes".

Pedimos fervientemente a todos vuestra colaboración: si hay después al cual crítico la recibiremos de buen grado, nuestro lema será " más al ensen della que no el defendella".

Debido a los medios y a la premura de tiempo sabemos que el programa es humilde en comparación con el de otras poblaciones: además no respondemos a la concepción, muy digna de considerar, sobre lo que es una "Fiesta Mayor" de algunas personas; sin embargo todavía recuerdo las palabras de un famoso personaje actual que dijo:

- "... para mí lo más importante en cualquier tipo de comunicación, y aquí incluso desde enseñar a hacer una fiesta, es conseguir que brote una alegría sana del alma de la gente, sin excluir a nadie, no importa si lo ha ces en ruso, castellano o catalán; si bailas, silbas o transmites cultura no vulgar: por esto cambié mi profesión de maestro por la de navero".

PROGRAMA DE FESTES

ORGANITZA: "GRUP DE JOVES".

PATROCINA: MAGNIFIC AJUNTAMENT DE VILA-SECA I SALOU.

- 2**d'Agost: a les 19 h. Obertura de Festa a la Plaça de l'Església, i Cercavila per LA CUCA DE SANT CELONI, amb els caps-grossos i DRAC de la vila.
- a les 20 h. Als col·legis, GRUPO FOLKLORICO DE LA CASA REGIONAL DE ANDALUCIA y los ROMEROS DE HUELVA.
- a les 23,30 h. Verbena amenitzada per JAUME ARNELLA i l'ORQUESTINA GALANA.

- 3**d'Agost: a les 6 h. Diana amb la BANDA MUNICIPAL DE CORNETES I TAMBORS, i PETARDADA.
- a les 10 h. GRAN XOCOLATADA a la Plaça de l'Església.
- a les 12,30 h. A la Plaça, actuació de l'ESBART RAMON D'OLZINA, i BALL DE BASTONS.
- a les 18,30 h. GRAN FESTIVAL INFANTIL, al col·legi, amb el conegut animador ANGEL DABAN, i JOCS.
- a les 20 h. BALL infantil.
- a les 22 h. GRAN BALL JUVENIL, i TRACA FINAL.

entrevista.

Sr. Josep Antón Ràfols.

- Com es presenta la Festa Major?
Jo crec que bé, més tenint en compte que enguany, al coincidir amb el cap de setmana seràn molts més els convidats que podran gaudir-ne.
- Existeix una comissió de festes?. En cas afirmatiu, per qui està com posta?
Enguany està formada pel Grup de Joves de Vila-seca, coordinada per aquesta Conselleria.
- Quin paper hi juga el Conseller de Cultura de l'Ajuntament en la organització d'aquestes festes?
Ajudar a totes les iniciatives adreçades a fer viure la nostra Festa Major.
- Hi ha hagut alguns contactes entre les societats recreatives i vosaltres?
Vaig convocar una reunió amb els representants de les Societats Recreatives a la qual només hi varen assistir els representants del Ateneu Pi i Margall i El Pénix.
- Podem dir que és la Festa Major del poble, de l'Ajuntament, o bé del regidor de Cultura i Festes?
Simplement, diria que ni més ni menys és una manera més de fer festa.
- Es diu pel poble que la novetat d'aquest any és la presència de festes...